

ЗДРАВЉЕ

Гласило Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије • 20 децембар 2010. • број 78

**ЗДРАВЉЕ, ЉУБАВ И СРЕЋУ
У 2011. ГОДИНИ
ЖЕЛИ
ПРЕДСЕДНИЦА
БРАНИСЛАВА ПЛАНЧАК**

Атак на наше зараде

У току 2010. године више пута упозоравали смо Владу Републике Србије и ресорна министарства на пад реалних зарада и погоршање материјалног положаја запослених у здравству и социјалној заштити Србије.

Захтевали смо повећање плата (зарада).

Одговор нисмо добили!

То не значи да Влада и министри нису радили!

Као резултат тог рада средином јуна освануо је на сајту Владе Предлог закона о изменама и допунама Закона о платама у државним органима и јавним службама који је Влада упутила Народној скупштини на усвајање по хитном поступку.

У образложењу Предлога закона наводе се следећи разлози: "стварање услова за спровођење реформи у финансирању здравствене заштите...", успостављање система плата запослених у здравственим установама које зависе од резултата рада, увођење новог модела плаћања за пружене здравствене услуге у дому здравља "per capita" ("по глави" осигураника или тзв. капитација).

На седници Републичког одбора оцењено је да Предлог измена, осим "по глави" осигураника (пацијенту) још више је "по глави" запослених и њихових породица.

У образложењу Предлога измена и допуна Закона наводи се:

"На тај начин у здравственом систему, за разлику од других запослених у јавним службама, успоставља

се нови начин обрачуна и исплате плата, због чега је неопходно извршити измене и допуне Закона о платама у државним органима и јавним службама, како би се створио предуслов за успостављање нових видова финансирања здравствене заштите".

Значи, само за здравство и то пре свега за примарну здравствену заштиту.

Шта се мења у Закону о платама

У важећем Закону о платама, основна плата (зарада) утврђена је као производ коефицијента (утврђен Уредбом Владе) и основице за обрачун и исплату плата.

Влада предлаже промену система финансирања рада и обрачуна плата запослених односно да основна плата представља производ коефицијента (Уредба), основице и корективног коефицијента (утврђиваће Влада новом уредбом), што представља смањење зарада.

Радна верзија нове "Уредбе о корективном коефицијенту" је већ припремљена и представљена Синдикату.

Предлог је да корективни коефицијент износи 0,80 одсто од садашње основне зараде.

То би значило да би изабрани лекар, чија је основна плата 50.000 динара, по новом закону имао 40.000. До 100 одсто садашње плате требало би да има довољан број картона (одређених пацијената) и већи број прегледаних пацијената (ефикасност) мора да (из)лечи све пацијенте а да при томе није прописао скупе лекове и да је дијагнозу поставио

без упућивања на специјалистичке прегледе!

На ова мерила радног учинка, додаје се и однос према радним обавезама, што се утврђује актом послодавца.

Критеријуми и мерила за део плате који се остварује по основу радног учинка примењује се и на тим изабраног лекара, као и на друге запослене на следећи начин:

"За медицинску сестру - техничара која је у тиму са изабраним лекаром, проценат увећања основне плате по основу радног учинка обрачунава се и исплаћује у истом проценту као и за изабраног лекара.

За друге запослене у установи који обављају делатност на примарном нивоу здравствене заштите из Плана мреже здравствених установа, који доноси Влада, а које послове обављају изабрани лекари, део плате по основу радног учинка обрачунава се, односно исплаћује у висини коју представља просечно увећање основне плате по основу радног учинка по запосленом у тој здравственој установи.

Део плате по основу радног учинка за запослене у установи која обавља делатност на секундарном и терцијалном нивоу здравствене заштите, као и за запослене у установама које обављају делатност на примарном нивоу здравствене заштите а који нису обухваћени чл. 6.-18. ове уредбе, одређује се на основу квалитета и обима обављеног посла, као и односа запосленог према радним обавезама.

Општим актом код послодавца утврђују се елементи за обрачун и исплату плате по основу радног учинка из става 1. овог члана".

Према наводима стручног тима, применом Закона и Уредбе о "корективном коефицијенту" поједини запослени би остварили зараду и до 30 одсто већу од садашње али би просечно остварење било 95 одсто што значи да би се оствариле и одређене, не тако мале, уштеде.

И тако власт чува социјални мир преко зарада запослених у здравству, речено је на седници Републичког одбора.

Синдикат запослених у здравству противи се промени система обрачуна плата (зарада) па Синдикат захтева од председнице Народне скупштине да Предлог закона не стави на дневни ред

ДА ПАМТИМО!

Због пада реалне вредности рада, односно зарада запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Синдикат је захтевао преговоре о новој, већој основици и корекцији коефицијената за обрачун и исплату плата, још почетком јуна.

Захтеве смо упућивали у октобру, новембру и почетком децембра.

Одговора, чак ни позива за разговор, нема. Министар здравља, као потписник Посебног колективног уговора за здравствену делатност у име Владе Србије, предложио је измену Закона о платама и смањење основних зарада запосленима у здравству и то само десет дана по закључивању Посебног колективног уговора.

На нама је да све то памтимо, а заједно да заштитимо своја права.

Бранислава Планчак,
председница

Скупштине. Од Владе Републике Србије захтевано је да се из скупштинске процедуре повуче Предлог закона.

Синдикат се обратио и председнику Републике Србије:

У обраћању председнику између осталог се указује да је незадовољство запослених све веће.

Циљ Синдиката је да правовремено и мирно реши питање система финансирања зарада, односно обрачуна и исплате зарада запослених у здравству, каже се у допису Синдиката.

ЗАШТО ЈЕ СИНДИКАТ ПРОТИВ измена и допуна Закона о платама у државним органима и јавним службама:

Синдикат је ПРОТИВ јер се:

- увођењем корективног коефицијента мења систем финансирања рада и обрачуна зарада запослених у здравству и смањује основна зарада;

- укупна зарада смањује за више од 20 одсто с обзиром на то да се сва увећања и додаци обрачунавају на основну зарду;

- запосленима у здравству и социјалној заштити зараде нису увећаване више од две године па су зараде реално већ смањене за око 30 одсто;

- годинама ускраћује право на топли оброк и регрес;

- не исплаћују јубиларне награде;

- систем зарада је израђен на претпоставкама уједначеног економског развоја и стања кадрова и опреме што у стварности није тако. Такође, нису уважене специфичности подручја, различит ниво стандарда становништва, односно степен сиромаштва и др.

- не даје једнака могућност свим запосленим да остварује већу зарду (свођење на просечну оцену);

- Уредбом стимулише прописивање лекова са нижом ценом без обзира на ефикасност;

- Уредбом стимулише ређе упућивање на специјалистичке прегледе;

- Изменама и допунама иде се даље у ограничавање права запослених и синдиката да зараде уређују колективним уговором.

Синдикат је за увођење радног учинка као елемента зараде, што је и предложио у преговорима о Посебном колективном уговору за здравствену делатност, али је Министарство здравља одбило.

Синдикат и сада заступа исти став али да се основна плата (зарада) не може умањити.

Синдикат не прихвата улогу у Владином експерименту која се игра егзистенцијом и правима запослених, истакнуто је на седници Републичког одбора.

У име запослених у здравству и социјалној заштити, Републички одбор одбија сваку могућност смањења зарада и инсистира на повлачењу из скупштинске процедуре Предлог закона о изменама и допунама Закона о платама у државним органима и јавним службама.

ПРОТЕСТ

Републички одбор Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, на седници одржаној 15. децембра 2010. године, разматрао је спровођење закона и колективних уговора, целину остваривања права запослених и материјални положај запослених у здравству и социјалној заштити Србије.

Републички одбор је оценио да су права запослених угрожена, да су једностраним одлукама Владе Србије поједина права умањена или укинута, да Влада Србије својом политиком угрожава егзистенцију запослених и њихових породица и директно утиче на (не)спровођење Посебног колективног уговора за здравствене установе чији је оснивач Република Србија (са проширеним дејством).

Нема правога социјалног дијалога са ресорним министарствима, без икаквих претходних сазнања Влада мења систем вредновања рада у здравству и Предлогом закона о изменама и допунама Закона о платама у државним органима и јавним службама умањује основне зараде.

Републички одбор сматра Владу Републике Србије директно одговорном за незадовољавајуће стање права запослених у здравству и социјалној заштити Србије, погоршање материјалног положаја запослених и одсуства социјалног дијалога.

РЕПУБЛИЧКИ ОДБОР ЗАХТЕВА ОД ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ:

- да повуче из скупштинске процедуре Предлог закона о изменама и допунама Закона о платама у државним органима и јавним службама - ОДМАХ

- увећање основице за обрачун и исплату плата запослених у здравству и социјалној заштити - ДОГОВОР ДО краја децембра 2010. године, а примена исплате од јануарске плате (зараде)

- да обезбеди средства за исплату неисплаћених јубиларних награда - ДИНАМИКУ УТВРДИТИ СПОРАЗУМОМ

- да изврши исплату новогодишње награде за све запослене у здравству

и социјалној заштити у висини коју Влада и Синдикат договоре - до 15. ЈАНУАРА 2011. године

- да обезбеди реализацију права утврђених Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија (за све установе) - ОДМАХ

- корекцију коефицијената за обрачун и исплату плата (зарада) запослених у здравству и социјалној заштити Србије и успостављање адекватног односа између коефицијената по групама послова - примена од исплате зарада за јануар 2011. године

- остваривање правога социјалног дијалога између синдиката и послодаваца, односно оснивача и потписника колективних уговора и закључивање колективних уговора за установу.

Ради одбране права запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Републички одбор донео је одлуку о организовању ПРОТЕСТА у Београду.

Протест ће се одржати уколико Влада Републике Србије не реализује захтеве Синдиката односно уколико се до краја 2010. године не постигне сагласност о њиховој реализацији.

Достављено:
Министарству здравља,
Министарству рада
и социјалне политике,
Министарству финансија

Председница
Др Бранислава Планчак

Помоћ Краљеву

И овог пута, када су елементарне непогоде у питању, Синдикат запослених у здравству и социјалној заштити Србије издвојио је, као знак солидарности, 2.000.000 динара за помоћ члановима Синдиката који су имали материјалне последице на стамбеним објектима изазваним земљотресом на подручју Краљева.

Семинар о мобингу

У организацији Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије одржан је у Пролом Бањи 17. и 18. новембра семинар: "Имплементација закона о мобингу у пракси".

Предавачи су били Јасмина Маричић Вукотић, инспектор рада, проф. др Дарко Маринковић и Зоран Лончар, адвокат.

У раду семинара учествовали су чланови Републичког одбора, синдикални активисти и представници послодаваца из установа, више од 120 учесника.

Због тешких последица које изазива мобинг, наше чланство није изузето од злостављања на раду, шта више, по неким истраживањима здравство је на другом месту по учесталости тих појава. Потреба да се делује организовано, систематски, плански и правовремено на спречавању мобинга, била је мотив да Републички одбор Синдиката организује семинар.

Предавачи су указали на, забрану злостављања на раду и у вези са радом, мере за спречавање злостављања и унапређивање односа на раду, поступак заштите лица изложених мобингу, односно правним аспектима кроз систем радног и социјалног законодавства, улогу државе, инспекције, послодаваца и синдиката на спречавању мобинга.

Како препознати мобинг, основно је питање.

То је свако активно или пасивно понашање према запосленом или групи запослених код послодавца, које се понавља и има за циљ повреду достојанства, угледа, личног и професионалног интегритета, здравља, положаја запосленог а који изазива страх, понижење, погоршава услове рада или доводи од тога да се запослени изолује и као крајњи циљ да, на сопствену иницијативу раскине радни однос.

Забрањен је било који вид злостављања на раду, забрањена је злоупотреба права на заштиту, послодавац је

дужан да запосленог у писаној форми обавести о забрани вршења мобинга, правима, обавезама и одговорностима и запосленог и својих.

Захтев за покретање поступка за заштиту од злостављања покреће запослени а може покренути и представник синдиката или лице надлежно за послове безбедности и здравља на раду, уз писану сагласност запосленог у року од шест месеци од последњег понашања које представља мобинг.

Обавеза послодавца је да по пријему захтева покрене поступак за заштиту, у року од три дана и предложи посредовање као начин решавања спора. Ако се посредовањем не постигне споразум следи тужба суду.

У случају да запосленом, према мишљењу медицине рада прети непо-

средна опасност по здравље или живот, има право да одбије да ради, ако послодавац не предузме потребне мере. Дужан је да одмах обавести послодавца и инспекцију рада о одбијању да ради.

Запосленом који је одбио да ради не може се отказати уговор о раду, али је дужан да се врати на рад по предузимању мера од стране послодавца.

Порука семинара је јасна. Треба направити стратегију. Заједнички задатак сва три социјална партнера, државе, послодаваца и репрезентативних синдиката је да питање злостављања на раду уреде колективним уговором, јер се само заједничким деловањем може успешно супротставити мобингу.

ПРЕВЕНТИВНО-РЕКРЕАТИВНИ ОДМОРИ

У бањама хиљаду здравственака

У организацији Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије у току је коришћење 1.000 превентивно-рекреативних одмора запослених у здравству, који се одмарају у бањама Србије.

Да подсетимо, право на превентивно-рекреативне одморе установљено је ПКУ за здравствену делатност који је потписан крајем 1998. године, као и закљученим Посебним колективним уговором за здравствене установе чији је оснивач Република Србија и донетом Одлуком о проширеном дејству Уговора крајем јуна 2010. године.

За практичну примену одмора усвојен је и Правилник о превентивно-рекреативним одморима.

Од увођења права, до сада је више од 21.000 запослених у здравству користило превентивно-рекреативне одморе што је близу 150.000 пансиона.

Овим бројкама треба додати и неколико хиљада чланова породица који су могли, под истим условима као и запослени у здравству, да се одмарају у РХ центрима, на планинама и мору.

Уговор о спровођењу комбинованог осигурања запослених у здравству потписали су: Министарство здравља, Делта-Ценерали осигурање и репрезентативни синдикати чиме су створени материјални услови за реализацију одмора, а закључен је на одређено време, до 1. јануара 2011. године. Синдикат је покренуо иницијативу код Министарства здравља за закључивање новог уговора чиме се остварује континуитет за прилив средстава за реализацију ових активности.

Синдикат је тражио од Министарства здравља и да се на вишем нивоу утврде суме осигурања и премије осигурања јер у протеклом петогодишњем периоду није било усклађивања.